

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

София, 29 юни 2021 г.

Конституционният съд в състав:

Председател: Борис Велчев

Членове: Георги Ангелов

Анастас Анастасов

Гроздан Илиев

Мариана Карагьозова-Финкова

Константин Пенчев

Филип Димитров

Таня Райковска

Надежда Джелепова

Павлина Панова

Атанас Семов

Красимир Влахов

при участието на секретар-протоколита Росица Симова разгледа в закрито заседание на 29 юни 2021 г. конституционно дело № 10/2021 г., докладвано от съдия Таня Райковска.

Производството е по чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията на Република България (Конституцията) във фазата по допустимост на искането по реда на чл. 19, ал. 1 от Закона за Конституционен съд (ЗКС).

Делото е образувано на 4.06.2021 г. по искане на омбудсмана на Република България за установяване на противоконституционност на чл.

234г, ал. 3 в частта „независимо чия собственост е”, чл. 242, ал. 8 в частта „и когато не е собственост на дееца”, чл. 280, ал. 4 в частта „или му е предоставено доброволно” и чл. 281, ал. 3 в частта „или му е предоставено доброволно” от Наказателния кодекс (НК) (обн., ДВ, бр. 26 от 2.04.1968 г., посл. изм. бр. 9 от 2.02.2021 г.).

Вносителят на искането излага подробно съображенията си в подкрепа на твърдените противоречия на оспорените разпоредби с чл. 17, ал. 1 и 3, чл. 56 и чл. 57 от Конституцията „в светлината на принципа на правовата държава“, прогласен в чл. 4 от Конституцията, както и с чл. 122, ал. 1 от Конституцията.

В искането се поддържа, че отнемането на имущество на трети за наказателното производство лица, извън вещи, чието притежаване е принципно забранено, представлява непропорционално на защитавания обществен интерес ограничаване на частната собственост, поради което неоправдано накърнява нейната неприкосновеност, прогласена в чл. 17, ал. 3 от Конституцията. Вносителят твърди, че лицата, чието имущество подлежи на отнемане по силата на оспорените разпоредби, нямат достъп до съд във връзка с това отнемане, тъй като те не биха могли да имат процесуално качество в нито една от фазите на наказателното производство, в рамките на което тяхното право на собственост може да бъде засегнато. Според омбудсмана отнемането на имущество на лица, чието собствено поведение не е било причина за ограничаването на правото им на собственост, противоречи на принципа за лична отговорност, без това да е оправдано от „призната от правото необходимост да се поправят причинени вреди“.

Конституционният съд, за да се произнесе по допустимостта на искането, съобрази следното:

Вносител на искането е омбудсманът на Република България, който по силата на чл. 150, ал. 3 от Конституцията е легитимиран да инициира производство пред Конституционния съд за установяване на противоконституционност на закон, с който се нарушават права и свободи на гражданите. Искането е в обхвата на сезиращото правомощие на омбудсмана, тъй като е насочено към установяване на противоконституционност на законови разпоредби, за които се твърди, че накърняват права на гражданите, каквито са правото на собственост и правото на защита.

Предмет на искането е установяване на противоконституционност на разпоредби от действащ закон, което е правомощие на Конституционния съд по чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията.

Конституционният съд не се е произнасял с решение или с определение за недопустимост по предходно искане със същия предмет, поради което не е налице отрицателната процесуална предпоставка по чл. 21, ал. 6 ЗКС, която да изключва неговата допустимост.

Искането е съобразено с изискуемите от чл. 17, ал. 1 и 2 ЗКС и чл. 18, ал. 1 и 2 от Правилника за организацията на дейността на Конституционния съд (ПОДКС) форма и реквизити.

При тези данни Конституционният съд намира, че искането следва да бъде допуснато за разглеждането по същество.

С оглед предмета на конституционното производство съдът приема, че като заинтересовани институции на основание чл. 20а, ал. 1 ПОДКС следва да бъдат конституирани: Народното събрание, президентът на Република България, Министерският съвет, министърът на правосъдието, министърът на вътрешните работи, Върховният касационен съд,

Върховният административен съд, главният прокурор на Република България, Висшият адвокатски съвет.

На основание чл. 20а, ал. 2 ПОДКС следва да бъдат поканени да предложат становище по направеното искане следните неправителствени, съсловни, синдикални и други организации: Съюз на юристите в България, Съюз на съдиите в България, Българска съдийска асоциация, Асоциация на прокурорите в България, Камара на следователите в България, Български хелзинкски комитет, фондация „Български адвокати за правата на човека“, Асоциация за европейска интеграция и права на човека, Българска асоциация за европейско право, Национално сдружение „Случаен превоз“, Конфедерация на автобусните превозвачи.

На основание чл. 20а, ал. 3 ПОДКС, следва да бъдат поканени да дадат писмено правно мнение по предмета на делото следните изтъкнати специалисти от науката и практиката: проф. д.ю.н. Лазар Груев, проф. д.ю.н. Румен Марков, проф. д-р Гергана Маринова, проф. д-р Момяна Гунева, проф. д-р Пенчо Пенев, проф. д-р Пламен Панайотов, проф. д-р Румен Владимиров, проф. д-р Снежана Начева, доц. д-р Даниела Дончева, доц. д-р Екатерина Салкова, доц. д-р Ива Пушкарова, доц. д-р Наталия Киселова, доц. д-р Ралица Илкова, доц. д-р Ралица Костадинова, доц. д-р Тервел Георгиев, д-р Ивайло Цонков, д-р Николай Николов.

По изложените съображения и на основание чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията и чл. 19, ал. 1 от Закона за Конституционен съд, Конституционният съд

О П Р Е Д Е Л И:

Допуска за разглеждане по същество искането на омбудсмана на Република България за установяване на противоконституционност на чл. 234г, ал. 3 в частта „независимо чия собственост е“, чл. 242, ал. 8 в частта

„и когато не е собственост на дееца”, чл. 280, ал. 4 в частта „или му е предоставено доброволно” и чл. 281, ал. 3 в частта „или му е предоставено доброволно” от Наказателния кодекс (Обн. ДВ, бр. 26 от 2.04.1968 г., посл. изм. бр. 9 от 2.02.2021 г.).

Конституира като заинтересовани институции по делото: Народното събрание, президента на Република България, Министерския съвет, министъра на правосъдието, министъра на вътрешните работи, Върховния касационен съд, Върховния административен съд, главния прокурор на Република България, Висшия адвокатски съвет, на които да се изпратят преписи от искането и от определението, като им се предостави едномесечен срок от уведомяването да представят писмени становища по предмета на делото.

Отправя покана да предложат становище в същия срок до: Съюз на юристите в България, Съюз на съдиите в България, Българска съдийска асоциация, Асоциация на прокурорите в България, Камара на следователите в България, Български хелзинкски комитет, фондация „Български адвокати за правата на човека“, Асоциация за европейска интеграция и права на човека, Българска асоциация за европейско право, Национално сдружение „Случаен превоз“, Конфедерация на автобусните превозвачи, на които да се изпратят преписи от искането и от определението.

Отправя покана до: проф. д.ю.н. Лазар Груев, проф. д.ю.н. Румен Марков, проф. д-р Гергана Маринова, проф. д-р Момяна Гунева, проф. д-р Пенчо Пенев, проф. д-р Пламен Панайотов, проф. д-р Румен Владимиров, проф. д-р Снежана Начева, доц. д-р Даниела Дончева, доц. д-р Екатерина Салкова, доц. д-р Ива Пушкарлова, доц. д-р Наталия Киселова, доц. д-р Ралица Илкова, доц. д-р Ралица Костадинова, доц. д-р Тервел Георгиев, д-р Ивайло Цонков, д-р Николай Николов да предоставят писмено правно

мнение по предмета на делото в указания по-горе срок, като им се изпратят преписи от искането и от определението.

Препис от определението да се изпрати на вносителя на искането, на когото се предоставя възможност в същия срок да представи допълнителни съображения.

